

راز وجود شرور در جهان؛ از ملزومات عالم ماده تا آزمون الهی

سختی و مشکلات سبب استقامت و پایداری هستند و وجود بدیها و زشتیها در پدید آمدن مجموعه زیبای جهان ضروری است و حتی زیباییها، جلوه خود را از زشتیها بر می گیرند و اگر زشتی و بدی نبود، زیبایی و خوبی مفهوم نداشت.

سختی و مشکلات سبب استقامت و پایداری هستند و وجود بدیها و زشتیها در پدید آمدن مجموعه زیبای جهان ضروری است و حتی زیباییها، جلوه خود را از زشتیها بر می گیرند و اگر زشتی و بدی نبود، زیبایی و خوبی مفهوم نداشت. به گزارش خبرگزاری مهر، تعریف شر به عدم و فقدان کمال و وجود درد و رنج و مانند آن تعریف می شود که معمولا در فلسفه و فلسفه اخلاق مورد بحث قرار می گیرند. پرسش این است که چرا جهان به گونه ای آفریده شده که دارای شر و نقص است؟ فایده این شرور چیست؟

- شرور، لازمه ذاتی عالم ماده

تضاد و تضاد از ویژگی های ذاتی عالم ماده است. اگر این ویژگیها نبود، چیزی به نام عالم مادی وجود نداشت. یا باید این ویژگیها همراه عالم ماده باشد و یا اصلا چنین عالمی موجود نباشد. از طرف دیگر، حکمت و لطف خدا ایجاب می کند که عالم مادی خلق شود، زیرا خیر آن بیشتر از نقص و شر آن است، و ترك خیر كثیر به سبب شر قليل، خلاف حکمت و لطف الهی است.

- شرور علت شکوفا شدن استعدادها

ساختار آدمی به گونه ای است که بسیاری از تواناییها و استعدادها را او در سایه مواجهه با سختیها و مشکلات شکوفا می شود. بسیاری از اختراعات و ابتکارات در برخورد با مشکلات و سختیها حاصل می شوند. بنابراین، وجود شرور برای تکامل روحی و معنوی و علمی انسان سودمند است. قرآن در این باره در آیات 5 و 6 سوره حشر می فرماید: پس با دشواری، آسانی است. آری با دشواری آسانی است.

امام علی(ع) در این باره می فرماید: بدانید که شاخه درختی که در بیابان می روید، سخت تر و پوست سبزه های خوش نما نازک تر و آتش گیاهان صحرایی فروخته ترو خاموشی آنها دیرتر است.

-شر عاملی برای بیداری از غفلت

از فواید شرور و سختیها آن است که آدمی را از خواب غفلت بیدار می کنند. راننده ای را در نظر بگیریم که بر اثر غفلت به قوانین راهنمایی و رانندگی بی اعتنا است. اگر او همچنان غافل بماند، موجب نابودی خود و دیگران می شود. اما پلیس به عنوان هشدار او را جرمه می کند و از ادامه مسیر باز می دارد. این سختی و ناراحتی به نفع او است و باعث بیداری و هوشیاری اش می شود تا از پیامدهای ناگوار دور بماند.

خداوند نیز در قرآن از سختیها و مشکلات به عنوان عاملی برای بیداری از خواب غفلت یاد می کند و در آیه 21 سوره سجد می فرماید: و قطعا غیر از عذاب بزرگ تر عذاب آخرت از عذاب نزدیک تر عذاب دنیا به آنان می چشانیم، امید آنکه به سوی خدا باز گردند.

- هدیه به بندگان خاص

بنابر برخی روایات، هنگامی که خدابه بنده ای لطف و ویژه ای دارد او را گرفتار سختی می کند. امام صادق(ع) در این باره می فرماید: چون خداوند بنده ای را دوست بدارد، او را در دریای سختیها غوطه ور می سازد. باز امام صادق(ع) می فرماید: پیامبران بیشتر از دیگر مردم به بلا دچار می شوند و سپس کسانی که بدیشان شبیه ترند، هر چه شبیه تر، بلا هم بیشتر.

- شرور آزمون الهی

خداوند بعضی مواقع بندگان را با مصیبت و سختی می آزماید تا مومنان راستین شناخته شوند، درست همان گونه که طلای ناخالص را با حرارت، ناب می کنند و زیبایی و بهایی بیشتر به آن می بخشند. همچنین خداوند برخی بندگان را در کوران رنج و مصیبت و مشکلات محک می زند تا خالص و ارزشمندتر گردند. در قرآن مجید در 2 و 3 سوره عنکبوت آمده است: آیا مردم گمان کردند

همین که بگویند ایمان آوردیم به حال خود رها می شوند و آزمایش نخواهند شد؟ ما کسانی را که پیش از آنان بودند آزمودیم و اینها را نیز امتحان می کنیم باید علم خدا درباره کسانی که راست می گویند و کسانی که دروغ می گویند، تحقق یابد.